

Isz Amerikos.

Pilnų dirbejas.

Detroito likosi suimtas fotografas Deveraux, turintis savo dirbtuvę po nr. 41—43 ant Monroe Ave. Jis yra apskustas kaip wirszinjka draugystės dirbancijos popierinius pinigūs su fotografijos pagalba. Paslapti paliejančiai per septynis metus įieskėjo tos pinigų dirbtuvės, pakol ant galo, suėmė du platinio, nosukė ir patį dirbėją. Deveraux buvo vienas ir turtingiausių ir geriausių Detroito fotografų, todėl nieks negalėjo tikėti, kad jis dirbimu pinigų galėtų užsiimti.

Nepasiseke.

Bostono sėto kalnų laikė Jene Pomeroy, apkaltintą už žmogžudystę. Kalnų jis elgėsi visada pameikalingai ir sargai nieko jam užmesti negalėjo. Tuom tarpu jam kėlė tik nepasisekė bėgti; jis mat netinginau, bet nuolatai darbuos ant padarymo sienoje skylės, per kurią būtų galėjęs išdumti šis po užraktą. Kaip jis tą galėjo atlikti ne turėdamas nė jokių įnagių ir kaip galėjo paslėptis savo darba, ne žinia. Atėję į jo kambarį sargai patėmyje sykį ne gerai prigulę sienos akmenį ir tik pertai ir susekė atliktą jau Pomeroy darba. Reikėjo dar vienos dienos, o kaltinikas būtų atsiradęs liuosu.

Banerville Min.

Per Naujus metus pas mus teip buvo šilta, kad tokio oro jau nuo 20 metų nieks Minnesotoj ne atmena. 3 ir 4 sausio užstojo tokios darganos ir pustymai, kad nė joks trukis negalėjo bėgti, sniegas užbėrė ulycias ir triobos, kad iš namų ne galima buvė isieiti. Laikė tos darganos, apsigyvenę ant farmos dvi myli nuo miesto, koksai M'Grot susigincijo su kitu iš 5 dol., kad nueis į miestą. Išėjo žmogelis, bet ne pagrįžta ant rytojaus rado jo kuną patvory.

Žmogžudyste.

Maddella, Min. Farmeris lenkas, Vincas Žabinski, apsigyvenęs 12 mylių nuo Madalia, likosi, drauge su sunumi, savo berno užmūstas. Žmogžudys sunkiai suėdė su peiliu ir Žabinskio moterį; nežinia ar ją bus galima nuo myrio išgelbėti. Mat tokiu būdu bernas atkarsiojo Žabinski užtatai, kad tas nesutiko duoti jam savo dukterį už pačią.

Izstelsintas žmogžudys.

Iz Carolon, Ky. Per Kalėdas, koksai Frank Harris, nusowė čia Hermaną Madley užtatai, kad jo namuose rado savo pačią. Žmogžudys likosi suareštuotas ir pateko po sudu. Sudžia Donaldson jį wienok paleido, pasirėmęs ant to, kad pas užmūstąjį Harrisoną begiojo kaip pas savo numėlytinį, taigi užmūstasis buvo suwadžiotumi Harrisono moteries.

Twanai.

Szto Missourije twanai dar nepasilowė. Miestelis Linn Creek, pietwakinijj Missourij, yra su wisu wandens užlietas. Courthousas apsemtas, ant 5 pėdų gyliai; garliai wai plaukineja po miesto ulycias ir wadžioja iz apeemto miesto wisokius daktus ir atgabena walgi augzstusiu lubų gywentojams. Daugelis žmonių tik su dideliu wargu izsigelbėjo nuo prigėrymo. Prigėrė mieste ir aplinkinėse daugybė gywulių. County Texas, Mo. teipogi wandens apsemtas; wienas wrysizkis ir 5 waių čia prigėrė. Septynias žmogystos susėdė ir wėdama ir norėjo izsbėgti iz miesto. Wėdmas wienok nuskeno tuojuos už miesto. Tamozsius Wilson ir moterizskė Kinney prisigriebė dar negilosnės wietos ir izsigelbėjo, kiti gi prigėrė. Gal ir daugiau buwo panaszii atsitikimų, bet apie tai dabar negalima nieko daznoti.

Kiek iskase aukso pereltiose metuose.

Pereituose metuose, Suwienytose Wiespatystėse Sziaurinėse Amerikos iskase iz wisu aukso už 54,119,000 dol., taigi ant

5,000,000 dol. daugiau negu 1895 m. Kiek iskase ant wisu swieto, dar iz wisu krasztu swieto truksta teisingų žinių. Direktorius Amerikos pinigų wsiuizijos, p. Preston, skaito wisą pereitų metų aukso produkeiją ant wisu swieto ant 215,000,000 dol. wertės, arba iz wisu ant 12,000,000 dol. daugiau negu 1895 m. 1886 m. iskase ant swieto tik už 106,000,000 dol. Taigi tik pusę to, ką izprodukavo pereituose metuose. Labiausiai pasidaugino suituose krasztuose: Suwienytose Wiespatystėse Sziaurinėse Amerikos, Australijoje, Maskolijoje, Meksike, Indijoje ir Chiniezių kraszte. Kaslink Pietinėse Afrikos — ten daugelis kastynių dabar apsisoto, taigi nežinia tikrai kiek iz wisu ten iskase. Cidabro pereituose metuose Suwienytose Wiespatystėse Sziaurinėse Amerikos iskase iz wisu 52,535,000 uncijų; taigi ant 2,560,000 uncijų; taigi ant 1895 m. Apie cidabro produkeiją kituose krasztuose dar tikrai teisingo aprokawimo nėra.

Balsus wargas.

Kaip sunkus Amerikoje buwo pereiti metal, matyt ant kiekwieno žingsnio, antai New Yorke 50,000 szeimynų pereituose metuose likosi iz gywenimų su pagelba szerifo iszmėstų už tai, kad neturėjo iz ko randą užmokėti, taigi bewek septinta wisų New Yorke gywentojų dalis. Toks jau wargas yra ir Chicagoj, kur iz szigdien daug darbinjų ne turi darbo.

Badu numire.

Iz ALZONA, Pa. Ant 4 ulycias wienuose namuose rado čia negyją moterį Oscaro Adams. Pasirodė, kad nelaiminga meterizskė nuo bado numirė. Namuose jau nuo dwiejų nedėlių nė kaselio duonos nė buwo. Szale kuno moteries gulėjo wos gywas jos wyras. Tam čia suteikė kiek walgio, bet kodėl nieks nesuteikė taisyk, kada dar ir jo pasimirus moteris gywa buwo?

† Per isztisus pereitus metus ant Ellis Island iz wisu swieto krasztų atkako 252,350 pasazierių trečios kliaos: kajutomis gi atkako 98223 pasazieriai.

† UNADILLE, Pa. Antanas Henderson, kuris čia nusowė Jurgi Summer ir sužagė jo dukterį, likosi tuojuos susirinkusios žmonių minios lyncuotas.

† DONALDSON, netoli Stephan, Min. pasazierinis geležinkelio trukas likosi susigrumulawusio ant szėnių sniego iz rėlių iszmetas. Trukio maszinista likosi mirtinai suzeistas. Daugelis pasazierių tapo prie teipogi suzeistų.

Isz darbo lauko.

† Mont Carmel, Pa. anglekasyklos dirba tik 3 dienas ant nedėlios, po 3 bertainius dienos.

† LANCASTER, Pa. Sudėgė čia parvų dirbtuvę Schroederio & Smith'o; wisi dirbusieje joje darbiniai likosi be darbo.

† WEYAUWAGA, Wis. Wisa miesto dalis, kurioje tilpo wisokios dirbtuvės, izdegė. Per tai daug darbinjų neteko darbo ir pastogės.

† Shenandoah, Pa. Philadelphia & Reading, Co. apgarsino, kad wisose sawo kastynėse paliaus darba. Taigi daug darbinjų turėtu nustoti darbo.

† JOHNSTOWN, Pa. Plieno dirbtuvę "Johnstown Co", kuri stowėjo, wėl pradeda darba. Cambria Bail Mill. No. 1. teipogi dar szia nedėlią žada pradėti darba.

† Buffalo nuo ateinacios nedėlios, kaip praneša tenykesčiai laikrasčiai, pradės dirbdinti miesto kamalus, prie ko diktai darbinjų galės darba sugriebti.

† Shenandoah, Pa. Darbai prie anglų sumazėjo, darbiniai dirba tik tris bertainius dienos. Pereitą mėnesi anglų kompanijos buwo pakėlusios mokesčių darbinjams ant 8 proc., o szį mėnesį jau wėl 1 procentą numazė.

† New Yorko ir Brooklyno kriauciai skundžiasi, kad jų darbais szjmet su wisu sumazėjo, sako kad nė ant maisto uždribti negali. Paskutiniuose mėnesiuose darbas wisizskai sustojo.

Masillon, Oh. Kalnakasiai aplinkinių anglų kastynių paliowė dirbė; sztraike ima dalywumą 1800 darbinjų. Kastynių sawinjkai numazino mat čia kalnakasių uždarbį ant 10c. (nuo 61c ant 51c) už toną iskasty anglų.

† Moscontah, Ill. 2000 kalnakasių, dirbancijų anglų kastynėse St-Clair ir Madison, pakėlė sztraiką. Reikalauja jie pakėlimo užmokesnio už darbą. Jie sako, kad kastynėse dirba wos dvi tris dienas per nedėlią, taigi prie dabartinio užmokesnio jie ne gal uždribti nė tiek, kiek reikia ant gywenimo raikalų.

† Žymiausiai pagerėjo padėjimas darbinjų Japonijoje ir tai wien todėl, kad ten terp jų wienybė; ten darbinjais darbinjų kelio ne užstoja. Matydami jų wienybę, paremia juos bewek wisi iszeinant ten laikrasčiai. Porp metų atgal darbinjais Japonijoje su wisu nepažinojo mėsos, nes uždirbdamas mažai, ne turėjo už ką ją pirkti. Szjgdiem jie walgo mėsą kasdiena.

† CARBON HILL, Ill. Yra čia dwejos anglekasyklos wadinamos nr. 1 ir nr. 2. Nr. 1 mas stowėjo per wisą pereitą metų, o szjmet, po rinkimui Saw. Walstijų prezidento, buwo pradėjęs dirbti, bet numazė darbinjų uždarbį po 25c nuo tonos. Taigi mainieriai susztraikawo ir tas numeris turėjo wisai užsidaryti, užsidarius numeriai 1, kompanija uždarė tyečia ir nr. 2, ir dabar wisi tenykesčiai darbinjai, nuo pradėios Gruodžio, likosi be darbo.

Darbinjų tiesos Naujoji Zelandijoje.

Nauja Zelandija — yra tai anglekiza waldyba Oceanijoje, turi apie 500,000 gywentojų. Čia likosi dabar užgirtos tiesos 8 walandų darbo ant dienos moterims ir waikams nuo 14—16 metų; wyrizki darbinjai turi tiesą teipogi dirbti 8 walandas, bet apie tą sprendžia ne kiekwienas dirbantis darbinjais, tik darbinjizskios draugystės, kurios warų darbinjui ir tariasi su darbdawiais (ką gi ten weiktu tie musų darbinjai, kurie už pinigūs stengiasi sau geresnį darbą nusipirkti?). Bilis apie iszdarwimą tiesų pripažinancijų abelnai 8 walandas darbo dar likosi atmetas, bet jis bus iz naujo waldžios ant apwarstymo parlamentai paduotas. Darbas pardawincyzių pagelbinių užgirtas ant 9 walandos per dieną. Nedėlios darbas wisur yra uždraustas. Apart to, wisi darbinjai ir tarnai turi per nedėlią turėti wieną liuosą wisą po pietų laiką; diena ant to nepaskirta, bet pripažinta už geriausią subatą. Tą dieną, nuo 1 walandos po pietų, wisos dirbtuvės, wars-totai ir pardawincyzius turi but uždarytos. Wisi wieszi darbai, kiek tik galima, turės but pawesti nepawieniams darbinjams, bet darbinjizskoms organizacijoms. Ant paskutinio sawo susirinkimo randas įnezė sawo užmanymą, kad kiekwienas gywentojas, izsbuwę tame kraszte 20 metų, turintis iz wisu 65 metus amžiaus, gautu nuo wiespatystės paszelpa po 10 szilingų (apie 3 d.) ant nedėlios ant gywenimo reikalų. Čia mat pati waldžia stengiasi pagerinti darbinjų buvį.

Apsisaukokite!

Laikrasčiai persorgti žmonis nuo "nawa dalianancijos žemę Washingtono szto kompanijos iz Seattle", kuri isziuntinėjo sawo atsisaukimus, kuriais kwiecizja žmonis pirkti farmas Washingtono szto, žinoma siulo norintiems įgriebti farmas labai pigiai. Laikrasčiai welyja apsisaugoti nuo tos kompanijos.

Wisokios prigawingos kompanijos, žinoma, wisada atkreipia sawo akis ant lietuwų ir lenkų, nes tie mažiausiai supranta ir per tai juos greiciausiai galima prigauti. Iz tikro, musizskiai nepasitiki geram užmanymu, paprastai nepasiduoda pertikrimams gerą welyjancizjo, bet užtatai tankiausiai įpuols į prigawėjų kilpas.

Geriausias walistas.

"Garsas" wėl primena apie atsitikusias kaip kur per Kalėdas terp lietuwų musztynes (apie girtuokliawimus nėra jau kalbos, nes tai kasdieninė lietuwų duona). Mes garsiname, teisybė, apie atsitikusias musztynes, peikiame pesztukus ir girtuoklius, bet tasielgi, kiek gelbi numirėli apkrumamas jo kuno. Ką gi mes darome, jeigu jau neant apstabydimo musztynių ir szlykszczių girtuoklysczių, tai nors ant jų sumazinimo? Nuo žodžių ir nupeikimo liukszczių jos juk nesumazės! Jei gu yra liga, tai turi but ir priežastis, kuri ją palaiko. Taigi reikia tą priežastį surasti ir sykį suradus, praszalinti. Antai 30 metų atgal szwedai (žuwėdai) garsus buwo wisoj Europoj iz girtuoklysczių; tai kodėl szjgdiem jie priguli prie blaiwesnių tautų? Teisybė, ten jas stabdė waldžia iszduodama užkertancizias jai kelia tiesas, stabdė pasztus Powilas Urbanas. A. A. P. Urbanas paėjo iz Kanuo gubernijos, Panewezio pawieto, Ramigalos Jotainių kaimo; buwo naszlų, 30 metų amžiaus, su wirszum metus pragywenio Ameri-

ISZ Lietuwiszku dirwu AMERIKO.

Netikėta mirtis.

Waukeegan Ill. 3 d. Sausio, nedėlios nakty, pirmą walandą, ant Chicago North Western geležinkelio pasazierinio trukio likosi suwazinėtas ir ant wietos užmūstas Powilas Urbanas. A. A. P. Urbanas paėjo iz Kanuo gubernijos, Panewezio pawieto, Ramigalos Jotainių kaimo; buwo naszlų, 30 metų amžiaus, su wirszum metus pragywenio Ameri-

koj. Jis buwo neturtingas ir per rupestingump wietinių lietuwų su miziomis tapo gražiai palaidotas.

Wisų giminių ir pažystamų prasome atidusti už jo dusiją. Jeigu kas iz giminių arba pažystamų norėtu plačiaus daznoti apie jo myrį, tegul atsisaukia ant szto antraszo.

Frank Wenckus, 209 Browning av. Waukegan, Ill.

Nauja Lietuwa.

"Vienybė" perspaudino iz "Naujos Lietuwiszkos Ceitunos" rasztą p. Peteriečio, kuriuo mi tas kwiecizja lietuwis kraustytiesi į Kanadą ir sutverti ten lietuwizską koloniją. P. Peterieitis sako, kad jis kalbėjo su waldžios agentu, p. Carsten, apie įrengimą Naujos Lietuwos Kanadoj ir tasai mislyja, kad žemės plotai parubėzuose nuo Minnesotos ir sziaurinis nuo Lake of the Woodes labai ant to tikto, kad tik lietuwiai norint farmeriauti norėtu čia persikelti. Ponas Peterieitis ragina lietuwis, norincizius užieiti žemės apdirbimu, atsisaukti į waldžios agentą, p. Hugo Carsten, Immigration Office, Winnipeg, Manitoboj.

Žinoma, labai geistina butu, kad lietuwiai galėtu sutverti kur nors lietuwizską koloniją, nes susirinkę į kruwų, tasyk galėtu sawizskai gywenti. Įrengti farmas ir iz jų gal naudos laukti wien tie, kurie ant pradžios turi sziek tiek pinigų. Ar siulomos p. Peteriečio farmos iszlikro lietuwiams butu tinkancios, mes nežinome. Užmanytojas wienok žemę čia per daug iszgiria ir per tai mažina pasitikėjimą; sako jis antai, kad čia, apart wisokių kitokių laukų jawų, yra neretai ir wynkalniai. Tuom tarpu Kanados oras yra jau per szaltas ant užlaimo wynkalnių; gal čia farmeris augyti sawo daržę kokį wynuogių kruwų, bet įrengimas wynkalnių jau čia ne apsimokėtų. Tas pats gal but ir su kitais iszgrymais to kraszte. Kad Kanadoj greiciaus ir pigiaus ateiwiai galėtu žemę sugriebti, to mes neužginame, bet ar ją galima gauti per tarpinijystę p. Peteriečio ir p. Carsteno, to mes nežinome.

Apsisaukokite!

Laikrasčiai persorgti žmonis nuo "nawa dalianancijos žemę Washingtono szto kompanijos iz Seattle", kuri isziuntinėjo sawo atsisaukimus, kuriais kwiecizja žmonis pirkti farmas Washingtono szto, žinoma siulo norintiems įgriebti farmas labai pigiai. Laikrasčiai welyja apsisaugoti nuo tos kompanijos.

Wisokios prigawingos kompanijos, žinoma, wisada atkreipia sawo akis ant lietuwų ir lenkų, nes tie mažiausiai supranta ir per tai juos greiciausiai galima prigauti. Iz tikro, musizskiai nepasitiki geram užmanymu, paprastai nepasiduoda pertikrimams gerą welyjancizjo, bet užtatai tankiausiai įpuols į prigawėjų kilpas.

Geriausias walistas.

"Garsas" wėl primena apie atsitikusias kaip kur per Kalėdas terp lietuwų musztynes (apie girtuokliawimus nėra jau kalbos, nes tai kasdieninė lietuwų duona). Mes garsiname, teisybė, apie atsitikusias musztynes, peikiame pesztukus ir girtuoklius, bet tasielgi, kiek gelbi numirėli apkrumamas jo kuno. Ką gi mes darome, jeigu jau neant apstabydimo musztynių ir szlykszczių girtuoklysczių, tai nors ant jų sumazinimo? Nuo žodžių ir nupeikimo liukszczių jos juk nesumazės! Jei gu yra liga, tai turi but ir priežastis, kuri ją palaiko. Taigi reikia tą priežastį surasti ir sykį suradus, praszalinti. Antai 30 metų atgal szwedai (žuwėdai) garsus buwo wisoj Europoj iz girtuoklysczių; tai kodėl szjgdiem jie priguli prie blaiwesnių tautų? Teisybė, ten jas stabdė waldžia iszduodama užkertancizias jai kelia tiesas, stabdė pasztus Powilas Urbanas. A. A. P. Urbanas paėjo iz Kanuo gubernijos, Panewezio pawieto, Ramigalos Jotainių kaimo; buwo naszlų, 30 metų amžiaus, su wirszum metus pragywenio Ameri-

tiesos reikalauti, kad jų terp mus ne butu, kadangi nieks neisnyksta ant wieno paliepi mo.

"Garsas" sako, kad mes nu-puolė todėl, kad tamai esame, kad neskaitome laikraszczių. Ragina toliaus nesigailėti doliaro wieno, kito ant isziszraszimo laikraszczių. Mums rodosi, kad tas, kuris szjgdiem welyja doliarą praleisti kareziawoj, wieton isziszazyti sau laikrasztį, tas ir ant toliaus welys jį kareziawoj palikti. Reikia pirma musų girtuoklius pri-pratinti prie skaitymo, jeigu jie skaitymuose atras geresnį pasi-raminimą negu kareziawoj, tasyk iz palengwo nuo jos atras. Ant to reikia musų girtuokliams ant pradžios suteikti dykai galėjimą pasiskaityti, kada skaitymus pa-mėgs, toliaus ir pats nusipirks sau knygą wieną ar kitą. Antai Wokietioj po wisu didesnius miestus yra skaitincyzius, iz kurių norintiems dykai duoda ant pasiskaitymo knygas; daugybę jų įrengė ir lenkai Pozna-niaus ir Szlezijos provincijose. Argi mes tokių skaitincyzių ne-galėtume įrengti? Mums rodosi, kad čia reikia gero noro ir meilės skėstancio brolio. Yra ir daugias daiktų reikalingų ant pakėlymo musų brolių, bet kad pajiegy musų nozštenka ant už-ganėdinimo ant syk wisų reikalų, stengkimės nors apie įsteigimą skaitincyzių, iz kurių kiekwie-nas norintis pasiskaityti gautu knygas dykai. Kada tokios skait-incyzius užgims, reiks wien ra-ginti prie skaitymo, kol to ne-turime ir raginti nėra prie ko. Tulos musų draugystės, teisybė, turi knygynus, bet iz jų nau-dojasi wien sanariai, paszalinai-gi už paimtas turi uzimokėti. Kam wienok szjgdiem alus per-gardus, tas nepanorės už knygą mokėti, bet greiciaus eis į salu-ną. Bandykime tik suteikti žmo-nėms galėjimą pasiskaityti, o pamatysime, kokius tas waisius atgabs!

Musų užmanymai.

Skaitant musų laikraszczius, gana galima patikti wisokių už-manymų: wieni iz jų labias, kiti mažias reikalingi; apie į-kunyją wienų reiktu tuojuos pasirupyti, su kitais galima dar palaukti. Taigi naudingų užman-y-mų mums ne truksta, jų skiltyse musų laikraszczių atsiranda net daugias negu musų pajiegy ant jų įkunyjimo; tas rodo, kad musų eilėse yra gana žmonių, kuriems rupi wisuomenės rei-ka-lai. Kas wienok iz jų už-manymų, jeigu mes jų įkunyti negalime. Iz wisų užmanymų pa-ramp atrado tik "Tėwynės Mylė-tojų Draugystė", ji teipogi patiko wienok ir pjeszinjks. Kiti mu-sų užmanymai, nors kaip koks iz jų buwo dar reikalingesnis ir per tai juos greiciausiai galima prigauti. Iz tikro, musizskiai nepasitiki geram užmanymu, paprastai nepasiduoda pertikrimams gerą welyjancizjo, bet užtatai tankiausiai įpuols į prigawėjų kilpas.

Pas mus teip yra, kad jeigu ką nors ir naudingiausio už-manymu. "Kardas" ne parems jo užmanymo kiti laikraszczių, už-manymus gi "Garso" netik ne-parems jo pjeszinjka, bet suwisu apie užmanymą užtylės. Taigi isz-rod, lyg kad musų laikraszczių netarnautu lietuwystei, bet kiek wienas tarnauja nuomonėms jo iszleistojo arba redaktoriaus, lyg kad laikrasztis butu wien jų įna-giu, wien teip amerikony isz-giriamas biznis. Mums rodosi, kad dėl labo musų brolių priderėtų aukauti nors dalį musų asabizskų užwydėjimų ir nekentimų. Dar-buose ant wisuomeniszko labo yra gana plati dirwa, ant kurios gal ir teip wadinamas bediewis suesiti su tikincziu, reikia čia wien noro susitaikyti, reikalingas čia wien taktas iz abiejų pusų. Ant nupeikimo pikto juk yra kritika, kuri nurodydama wisu-pusizskai silpnas ir geras puses jeib kokio užmanymo, geriausiai pertikrina kaip pjeszinjka, teip ir szalinjka. Taigi kodėl tos kri-tikos musų rasztuose teip mažai, kad jų wos su pagelba mikro-skopo atrasti galima? Teisingai "Kardas" wienemastraipsnyje pa-rasė, kad mes wien pats su sawim kowojame ir edamės lietuwiai su

lietuwiais. Kaip waisiai to musų nesikentimo yra tas, kad mes nieko naudingo musų broliams atlikti negalime ir teip palengwa dengiame pryszakin, kad to nė ne matyt. Argi ne laikas jau tą suprasti, ar ne laikas bandyti traukti musų wėžimį į geresnes wėžes? Bandykime, o pats per-sitinkinsime, kad ir mums bus geriaus, ir lietuwystei daugias sawo darbais naudos atgaben-sime.

Isz wisur.

Wisa, su daugybė dirbtuwų ir turtingiausių pardawincyzių, miesto Vero Cruz, Meksike, dā-lis izdegė. Pertai daugelis dar-binjų ne teko darbo ir pastogės.

Ant užlaimo sawo repre-zentanto prie popiežiaus, Rynne, maskolizkas randas paskiria tik 2250 rublių, taigi kur kas ma-žiaus negu ant užlaimo pasiun-tinių kur nors kitor.

Paryžiaus katalikizskas uni-wersitetas, sekdamas pėdomis prancuizisko wiespatystės uni-wersiteto, nusprendė priminėti ir moteris, bet tik ant tulų mok-slizkų lekeijų; mokintiesi medi-cinos dar moterų wis gi ne pri-ima.

Belgizskas garliaiws "Bel-gique", plaukiantis iz Antwerpė-jo ir Bayonna, užbėgo ant uolų Catshead ir susidaužė. Iz 18 ant-jo buwusių jurių tik trys isz-sigelbėjo, kiti, drauge su laiwo kapitonu, prigėrė.

Del ilgai besitraukiančių ly-ty Izspanijoj, upė Guadalquivir ir kitos į ją tekancios, užtwino ir užliejo didelius žemės plotus. Miestas Sevilla yra wandens ap-semtas. Twanai neiszpaskytai daug blėdies pridirbo laukuose ir po kaimais; iki szioz jie nesimaži-na, bet auga.

Holandizskose waldybose ant salos Borneo, Pietinėj Azijoj, apsiereizskė cholera. Pirmiausiai jį pasirodė terp chiniezių ir ma-lajiezių ty waldybų sostapielį, mieste Batawia—paskui persikė-lė ir į miesto dalis europiezių ap-gywenus. Kas dieng widuti-nizskai apserga po 20 žmonių, kurie tankiausiai ir mirszta.

Ant Kaukazo, ypacz gi po miestą Tiflis, nesugauti piktada-riai paleido daugybę, turbut kur užrubežuose padirbtų maskoliz-kų aukšinių pusimperijolų (pusim-perijolis 7½, popierinio rublio). Piktadariai juos leido po 5—6 tojų Draugystė", ji teipogi patiko wienok ir pjeszinjks. Kiti mu-sų užmanymai, nors kaip koks iz jų buwo dar reikalingesnis ir per tai juos greiciausiai galima prigauti. Iz tikro, musizskiai nepasitiki geram užmanymu, paprastai nepasiduoda pertikrimams gerą welyjancizjo, bet užtatai tankiausiai įpuols į prigawėjų kilpas.

Iz Peterburgo raszo: 14 metų tarnaitė, Ona Michailowa, iszėjus sawo darbdawiams, pasi-liko wiena tik namieje. Atsidarė sau szepą, kur jos poni dėdawo wisokius saldumynus, pa-ėmė iz jos truputį ty saldumynų ir keptą obuolį. Darbdawiai su-grižę namon, tuojuos tą užtėmy-jo ir už tatai tarnaitę iszbarė ir pažadėjo pasakyti jos tetai, ku-rios mergaitė labai bijoj. Toje teip to nusigando, kad atidarė langą wirtuwėj ir nuo ketwirtų lubų nuszkoto tiesiog ant ulycios ir užsimuszė.

Tam patim Peterburge gy-wena motina, kokia ten Matrona Gurjewa, kuri nežmonizskai kan-kydawo sawo sunų, 12 metų My-kolą, 18 d. Gruodžio pargrįžo jį iz miesto namon girta ir tuojuos, kaip paprastai, griebėsi sawo ne-laimingo sunaus; baisiai jį sumu-zsė, paskui pagriebė ir per langą izsmetė ant ulycios nuo antrų lubų. Ant laimės, nors waikas skaudžiai susidaužė, bet pagal nusprendimą gydytojaus, susi-daužymai tie ne mirtini. Motina likosi suareštuota.

Nors užstojus lytums Indijo-se laukuose truputį pasitaisė, bet wisgi 750,000 žmonių badą ken-čia. Szelpiti baduojancizius jau pri-pradėjo Australijoj, nors teipgi truputį palijo, bet čia laukų jau pagerinti negalėjo, kadangi lytus atėjo per wėlai. Per Kalėdas jau

wo čia neiszpaskytos kaitros. Ant wisu plataus Australijos plo-to artinasi badas. Krasztas, kuri-sai gabendawo daugybę kwieczių į Indijas, net ir į Europą, szjmet ir saw neturi kiek reikia; reiks iz swetur parsigabenti 30,000 000 buszelių.

Mieste Spandau, netoli Ber-lyno, atsitiko smarkios kruwinos musztynės terp lenkų ir wokiezių darbinjų. Nesutikimai terp lenkų ir wokiezių čia traukėsi nuo seniai, nes lenkai dirbdami pigiaus, mažino ir wokiezių už-darbį. Susibarus terp sawės dwiem darbinjams, tuojuos užginė terp wisų musztynės. Besimu-szanti wartyto kirwius ir spa-tus. Kada poliejai ir paszauk-tiems karewiams pasisekė besi-peszancizius iszwaikyti, jau apie 30 darbinjų sunkiai suzeistų gulėjo ant žemės.

Į Plymouthą, Pietinėj Angli-joj, atkako iz Indijj laiwais "Nū-bia", ant kurio kelionę ant jurių, apsiereizskė pawietrė. Latiwas tas wėž mat iz Indijj karewiws. Trys karewiai ir du juriųkai ap-sirgo ir numirė; iszpradzių ligą laikė už cholera, bet pasirodė, kad tai pawietrė. Laiwą tuojuos Ply-mouthe sulaukė, karewius ir juri-njks nuwedė į kwaranteną, kur jie po užliuza gydytojų laikosi. Tasai atsitikimas iszgadino ne tik anglionis, bet ir kitus krasztus, nes jeigu pawietrė pradėtu pla-tintiesi Anglijoj, pereis ji ir į ki-tus Europos krasztus.

Pawietrė mieste Bombay, Indijose, netik nesiliauja, bet juo tolyn, juo smarkias siausti pra-deda. Iki szioz jau didesnė pusė miesto gywentojų isz baimės isziskraustė (iz wisu jame buwo 700,000 gywentojų). Kas nedėlią mirszta čia apie 1000 žmonių wien tik nuo pawietrės. Čia bu-wių miesto dalyj didesnė pusė pardawincyzių yra uždaryti. Baimė apėmė ir Europą, kadangi plaukiantis iz Indijj laiwai grei-tai gal ligą atwilti į Egiptą, Italiją arba į Marsiliją. Teipogi gal ji ir žeme prisigriebti į Mas-kolijos waldybas iz čia gi to-liaus po wisus Europos krasztus. Pawietrės Europoj jau seniai ne buwo, todėl čia jos wisi bau-ginasi.

Landrotas (pawiečio wirszi-njks) Torunias pawiečio, Wakarinų Prusų provincijoj, isz-dawė įsakymą gaudyti dabar wisus darbinjks atėjusius ant wassa-ros darbų iz Lenkijos ir abelnai iz Maskolijos, bet nesugrįžusius atgal į Maskoliją. Kas yra Ior-unias pawietis, tas pats yra ir kitose rytinėse Prusų provin-cijose, taigi ir Prusų Lietuwoj. Prusų randas daleidžia laukų darbinjams ateiti ant darbų iz Maskolijos, bet jie Prusuose gal pasiikyti tik teip ilgai, kol traukiasi laukų darbai. Wėliau-siai 1 d. Gruodžio turi grįžti at-gal į Maskoliją. Taigi tuos nesu-grįžusius ir gaudu su policijos pagelba ir waro atgal į Masko-li-ją.

Iz Ispanizskas laikrasztis "La Manana", paduoda apie szitoki atsitikimą. Wienas pajurių ukij-nkas, iz kaimo Bens, pamatė wilnų neszojampą prigėrėli nuo pasien-duko Bremos laiwo "Salier". Kada wilnys pristumė kuną prie kranto, ukijnkas jį iszwilko iz wandens ir pradėjo kraustyti jo kisenius. Prigėrėlis ranką turėjo augzlyną, pakeltą ir sustingusį. Kada godus ukijnkas įkiso ranką į brusloto kisenių ir pra-dėjo ten įieszkoti pinigų ir kitokių brangenybių, iszkelta numirėlio ranka, nežinia kodėl, nuopulė žemyn ir sudawė kraustytojui kisenių tiesiog į galw. Tasai teip to nusigando, kad wos pa-rėjo namon, tuojuos apsirgo ir ant rytojaus pasimirė.

Peterburge, ant susirinkimo moterų labdarigos draugystės, moteris, daktaras Tarnowska, skaitė sawo isztirimus apie nusi-dėjimus terp moterų. Pagal nuo-mone Tarnowskienės, toks jau yra prie pikto palinkimas terp

perskaityti. Prekė
apraszymas apie
ija), parasyta kun.
e 15 c.

